

VV - verenigde vergadering

Aard Voorstel	VV-Besluitnota	
Vergaderdatum	01-02-2017	Agendapuntnummer 4.11.
Onderwerp	Kaders en uitgangspunten voor MJP 2018-2021	
Collegevergadering	20-12-2016	
VV-commissie	Cie BOD: 18-01-2017	
Portefeuillehouder	H. Pluckel	
Corsanummer	16.103537	
BABS id	5235	
Bijlagen		

(concept) De verenigde vergadering

besluit:

bij het opstellen van het Meerjarenperspectief 2018-2021 uit te gaan van:

1. de ambities zoals die opgenomen zijn in het WBP5, nader geconcretiseerd zijn in de Programmabegroting 2017 (met het meest actuele doorzicht tot en met 2021) en begrensd zijn door de motie 'Randvoorwaarden WBP5' (VV 23 september 2015);
2. een lastendrukstijging van maximaal 2,0% per jaar met ingang van 2018;
3. een beperking van de schuldenlast tot maximaal 300% van de jaarlijkse belastingopbrengst in 2023 en maximaal 250% in 2030;
4. inzet van eventuele financiële meevallers conform de motie 'Randvoorwaarden WBP5';
5. bijstelling van ambitie bij eventuele financiële tegenvallers en nieuwe activiteiten;
6. dezelfde rekenkundige uitgangspunten als in de Programmabegroting 2017, met uitzondering van de rente en inflatie die in mei 2017 herijkt worden.

VV-besluitnota

De verenigde vergadering

besluit:

bij het opstellen van het Meerjarenperspectief 2018-2021 uit te gaan van:

1. de ambities zoals die opgenomen zijn in het WBP5, nader geconcretiseerd zijn in de Programmabegroting 2017 (met het meest actuele doorzicht tot en met 2021) en begrensd zijn door de motie 'Randvoorwaarden WBP5' (VV 23 september 2015);
2. een lastendrukstijging van maximaal 2,0% per jaar met ingang van 2018;
3. een beperking van de schuldenlast tot maximaal 300% van de jaarlijkse belastingopbrengst in 2023 en maximaal 250% in 2030;
4. inzet van eventuele financiële meevallers conform de motie 'Randvoorwaarden WBP5';
5. bijstelling van ambitie bij eventuele financiële tegenvallers en nieuwe activiteiten;
6. dezelfde rekenkundige uitgangspunten als in de Programmabegroting 2017, met uitzondering van de rente en inflatie die in mei 2017 herijkt worden.

Context

U geeft met dit besluit het startsein voor de Planning- en Controlcyclus van 2017. Deze verloopt volgens het model van beeldvorming-opinievorming-besluitvorming:

- Beeldvorming. Op dit moment vragen we een raamwerk mee te geven aan het college en de ambtelijke organisatie voor het uitwerken van het Meerjarenperspectief 2018-2021 (MJP). Dat gebeurt in de vorm van een herbevestiging van deze beleidsmatige kaders en rekenkundige uitgangspunten.
- Opinievorming. Uw nadere bestuurlijke afwegingen over de balans tussen ambitie, schuldenpositie en lastendruk vinden plaats bij de voorbereiding en vaststelling van het MJP op 21 juni 2017. Met het MJP geeft u nadere kaders mee voor de uitwerking van de Programmabegroting 2018.
- Besluitvorming. Op 8 november 2017 beslist u definitief over onder meer de ambitie en de tarieven in 2018, met de vaststelling van de Programmabegroting 2018.

Argumenten

1. Daarmee voert Rijnland een consistent beleid

Deze kaders en uitgangspunten zijn in lijn met de VV-besluiten over het WBP5, het (vorige) MJP 2017-2020 en de Programmabegroting 2017 evenals het Coalitieakkoord en het Uitvoeringsprogramma 'Samen werken aan water'. Aan deze besluiten zijn VV-afwegingen voorafgegaan, tussen onder meer de ambities, de lastendrukontwikkeling en de schuldenpositie.

2. Daarmee maakt Rijnland eerdere beloften waar

Na de lastendrukstijging van 4,8% in 2016 en 2017, reduceert Rijnland vanaf 2018 de jaarlijkse lastendrukstijgingen tot maximaal 2%, zoals eerder beoogd in o.a. het Coalitieakkoord en het WBP5.

3. Daarmee realiseert Rijnland een duurzaam financieel beleid

De Rijnlandse visie op duurzaam financieel beleid houdt in dat de schuld beperkt blijft tot maximaal 300% van de jaarlijkse belastingopbrengst in 2020 en maximaal 250% in 2030, conform het VV-besluit van 5 november 2014. Daarbij is vorig jaar bij de vaststelling van het MJP 2016-2019 geaccepteerd dat de 300% vooralsnog pas wordt bereikt in 2023, maar zoveel eerder als mogelijk, en waarbij het maximum van 250% in 2030 gerealiseerd moet worden. In de VV van 29 maart 2017 behandelt u de besluitnota Duurzaam financieel beleid, dat kan eventueel leiden tot een aanpassing.

4. Hiermee verbetert Rijnland zo mogelijk eerder zijn schuldenpositie

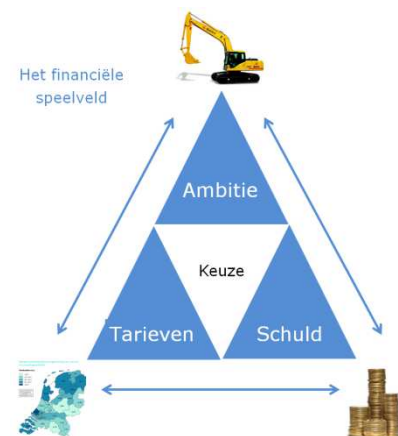
Bij vaststelling van het MJP 2016-2019 besloot de VV om eventuele financiële meevallers binnen deze bestuursperiode in te zetten voor verbetering van de schuldenpositie. De bijbehorende VV-besluitnota sloot daarbij aan bij de motie 'Randvoorwaarden WBP5', die het college overnam in de VV van 23-09-2015. Deze bevatte de opdracht om:

"eventuele meevallers tijdens de uitvoering van het WBP5 ten gunste te laten vallen van de beperking van de schuldenlast; dit laat onverlet dat innovatie en besparende maatregelen daarbij een kans moeten krijgen".

U krijgt overzichten van de mee- en tegenvallers bij de Jaarrekening 2016 (VV 21 juni 2017) en de Bestuursrapportages 2017 (VV 21 juni en 8 november 2017).

5. Rijnland heeft harde kaders voor de lastendruk en de schuldenlast

Rijnland kan eventuele financiële tegenvallers opvangen door bijstelling van de ambities, schuldvergroting of lastendrukverhoging. Omdat de kaders voor de schuldenpositie en lastendrukstijgingen relatief hard zijn, kan Rijnland tegenvallers alleen opvangen door bijstelling van ambities. Deze bijstelling kan bewust en risicogestuurd plaatsvinden door uw vergadering op basis van de resultaten in de jaarrekening en bestuursrapportages. Een vergelijkbare kwestie is aan de orde als Rijnland nieuwe activiteiten start, bijvoorbeeld door het pakken van kansen of het inspelen op ontwikkelingen. Ook dan gelden de beperkende kaders voor de maximale schuld en de lastendrukstijging, waardoor voor de ambitie het principe geldt: 'komt er iets bij, dan moet er ook wat af'.

6. Er is geen aanleiding de uitgangspunten te wijzigen, rente en inflatie uitgezonderd

Onder de rekenkundige uitgangspunten verstaan wij onder meer de te berekenen korting op geplande investeringen, rente, inflatie en loonkosten-ontwikkeling. De uitgangspunten waarmee gerekend is in de Programmabegroting 2017 zijn nog actueel, met uitzondering van de rente. Deze is voor dit moment voorlopig bijgesteld en wordt herijkt in mei, samen met de inflatie. U vindt de rekenkundige uitgangspunten in bijlage 1.

Risico's

6. Prognoses voor rente en inflatie onzeker

De treasurer van Rijnland volgt de ontwikkeling van de rente- en inflatiestanden. Bij de behandeling van MJP in juni 2017 en de Programmabegroting 2018 in november 2017 krijgt u de meest actuele rente- en inflatiecijfers en kunnen de te berekenen percentages zonodig worden bijgesteld.

Bijlage 1: Rekenkundige uitgangspunten

1. Korting op investeringsraming

Rijnland rekent met een concernbrede korting van 10% op onderhanden werk en 25% op toekomstig werk, voor de realisatieprognose van de investeringen en de berekening van de kapitaallasten.

2. Rente langlopende leningen

Rijnland rekent voor het MJP met een rente van 1,6 % op langlopende leningen die ingaan in 2018 en later (in begroting 2017 is voor 2018 en verder gerekend met 2,3%). Bij de behandeling van het MJP (juni 2017) en de Programmabegroting 2018 (november 2017) krijgt het bestuur opnieuw de laatste rentestanden van de NWB en stellen we de te berekenen rente zo nodig bij¹.

Ter info: Bij het aantrekken van langgeld gaat Rijnland uit van lineaire leningen met 20 jaar looptijd, de rente bij de Nederlandse Waterschapsbank (NWB) hiervoor is nu 1,36% (peildatum: 03-01-2017). In 2016 bewoog de rente zich tussen 0,87% en 1,60%. De rente-indicatie voor een lineaire 20 jaarslening ingaand per 03-01-2018 is 1,50% (NWB, peildatum 03-01-2017), voor 30 jaar lineair 1,70% en voor 40 jaar 1,80%.

3. Rente korte-termijnleningen

Rijnland rekent voor kortlopende leningen die ingaan in 2018 met 0,0% rente en met 0,30% voor kortlopende rekeningen die ingaan vanaf 2019 (in de begroting 2017 is vanaf 2018 gerekend met 0,1%).

Ter info: Op 03-01-2017 was de rente 0,08% negatief bij de NWB, voor een lening van een jaar met stortingsdatum 3-1-2017. Met stortingsdatum 1-1-2018 was dat 0,0%. Heel 2016 was de indicatie voor kasgeldleningen lager dan 0% (negatieve rente).

4. Inflatie

Overeenkomstig het huidige beleid rekent Rijnland voor het eerstkomende jaar (2018) geen inflatie mee, uitgezonderd prijsstijgingen die voortvloeien uit lopende contracten en verplichtingen. Met ingang van het tweede jaar (2019) wordt gerekend met 1% (d.w.z. 2% inflatie minus 1%-punt efficiencykorting die door het DT is opgelegd), voor zover prijsstijgingen niet al zijn vastgelegd in langlopende contracten. De Europese Centrale Bank (ECB) streeft voor de komende jaren naar inflatieniveau van net onder de 2 procent voor de gehele Eurozone.

5. Personele krimp

Bij de vaststelling van het WBP5 is besloten om uit te gaan van een verdere personele reductie van 0,5% in 2018 en 2019. De organisatie brengt de personele capaciteit gaandeweg het jaar 2017 nader in beeld. Het DT vraagt ruimte om de bezuiniging op een andere manier in te vullen, namelijk door het equivalent van 0,5% fte in euro's te besparen op de personeelsbegroting, zonder het op voorhand vast te pinnen op een besparing in fte's.

6. Loonkosten

Net als vorige jaren gaat Rijnland uit van 2,5% jaarlijkse stijging van de loon- en andere personele kosten: 1% door salarisverhogingen (na een positieve beoordeling conform de beoordelingssystematiek Sectorale Arbeidsvoorwaarden Waterschapspersoneel); en 1,5% door CAO-looncompensatie prijsontwikkeling. Deze stijging is niet direct door Rijnland te beïnvloeden en staat los van de personele krimp.

7. Algemene reserves

Rijnland hanteert een ondergrens van de algemene reserves van 5% van de netto exploitatiekosten vóór egalisatie, conform de Notitie inzet algemene reserves (2012).

¹ Rente- en inflatiegevoeligheid: Een stijging (of daling) van de rente met 1% betekent voor iedere € 100 mln aan investeringsuitgaven jaarlijks € 1 mln meer (dan wel minder) rentelasten. Wat betreft de inflatie geldt dat als de werkelijke inflatie 1% uiteindelijk meer (of minder) is dan de inflatie waarmee geraamd is, dat jaarlijks ca € 0,8 mln scheelt op de exploitatiekosten.

8. Belastingeenheden

Rijnland gaat bij de berekening van de belastingeenheden 2018-2021 uit van de belastingcampagne 2017 en de verwachte WOZ-waardenontwikkeling van de Waarderingskamer.

Ter info: De WOZ-waardenontwikkeling heeft geen effect op de exploitatiekosten voor gebouwd, wel op het tarief gebouwd. Als de verwachte WOZ-waarden stijgen, daalt het tarief gebouwd evenredig. Een eventuele meeropbrengst door hogere WOZ-waarden dan begroot, vloeit terug in de reserve van de categorie gebouwd en wordt ingezet voor het tarief gebouwd in de jaren daarna.

Tarief gebouwd (in % van de WOZ-waarde) = $\frac{\text{aandeel exploitatiekosten gebouwd}}{\text{totaal vd verwachte WOZ-waarden}} \times 100\%$

VV-besluit

De verenigde vergadering van het Hoogheemraadschap van Rijnland,
gelezen het voorstel van dijkgraaf en hoogheemraden van 20-12-2016, kenmerk
16.103537,
en gelet op art. 98a t/m 102 van de Waterschapswet,

besluit:
bij het opstellen van het Meerjarenperspectief 2018-2021 uit te gaan van:

1. de ambities zoals die opgenomen zijn in het WBP5, nader geconcretiseerd zijn in de Programmabegroting 2017 (met het meest actuele doorzicht tot en met 2021) en begrensd zijn door de motie 'Randvoorwaarden WBP5' (VV 23 september 2015);
2. een lastendrukstijging van maximaal 2,0% per jaar met ingang van 2018;
3. een beperking van de schuldenlast tot maximaal 300% van de jaarlijkse belastingopbrengst in 2023 en maximaal 250% in 2030;
4. inzet van eventuele financiële meevallers conform de motie 'Randvoorwaarden WBP5';
5. bijstelling van ambitie bij eventuele financiële tegenvallers en nieuwe activiteiten;
6. dezelfde rekenkundige uitgangspunten als in de Programmabegroting 2017, met uitzondering van de rente en inflatie die in mei 2017 herijkt worden.

Leiden, 01-02-2017.

De verenigde vergadering,

G.J. Doornbos
dijkgraaf

C.M. van de Wiel
secretaris

